

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

02 травня 2024 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, розпочинаємо засідання нашого комітету. Відповідно проект порядку денного наданий. Прошу його підтримати. Там одне питання. Ще в "Різному" будуть можливо пропозиції. У мене точно буде одна.

Володимире Михайловичу, будь ласка, пропозиція до "Різного", так?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Підтримую. Я в "Різному"...

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

Тоді, колеги, прошу підтримати запропонований порядок денний і розпочати засідання комітету. Хто за таке рішення, прошу голосувати.

Потураєв – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти?

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Гео Багратович.

Хто проти? Хто утримався?

Дякую. Рішення прийнято.

Колеги, ще одне процедурне рішення. Національна суспільна телекомпанія України просить дозволу провести пряму трансляцію засідання комітету в ютубі. Немає заперечень проти такого рішення?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ура!

ПОТУРАЄВ М.Р. Дуже вам дякую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Друзі, у нас же завжди засідання комітету відкриті, раніше просто не було прямих трансляцій, але все ж є в ютубі, так що тут ми нічого не порушуємо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У мене є заперечення. Микито Руслановичу, є заперечення. Пропоную транслювати у прямому ефірі у мережі Т2 в межах телемарафону.

ПОТУРАЄВ М.Р. А! Ну зараз, я думаю, що не їх слот, Миколо Леонідовичу. Чисто технологічно, я думаю, що воно не вийде. Давайте щонайменше ... *(нерозбірливо)* на трансляцію в ютубі.

Колеги, це треба проголосувати. Це важливо. Я просив би підтримати таке рішення. Прошу голосувати за те, щоб дозволити НСТУ транслювати засідання нашого комітету. Будь ласка, прошу визначатися.

Потураєв – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Одразу, колеги, скажу, щодо своєї пропозиції в "Різному". Буду пропонувати, і тому просив би, щоб у нас кворум зберігався, буду пропонувати звернутися до Голови Верховної Ради України з проханням дати пояснення щодо затримки з опрацюванням в Апараті Верховної Ради законопроекту про релігійні організації. Сподіваюся, що це буде підтримано комітетом.

Володимире Михайловичу, да, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ви випередили мою пропозицію, тому цілком підтримую. Я те ж саме хотів підняти...

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Чи не хочемо ми зараз за це проголосувати?

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте тоді, будь ласка, колеги, якщо немає заперечень, давайте за це проголосуємо. Колеги, хто за те, щоб підтримати

нашу спільну пропозицію з Володимиром В'ятровичем про звернення до Голови Верховної Ради України Руслана Олексійовича Стефанчука щодо пояснень щодо затримки з опрацюванням в Апараті Верховної Ради України законопроекту про релігійні організації. Відповідні формулювання будуть виписані вже коректно секретаріатом.

Володимир Михайлович, будь ласка, доповнення?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Доповнення. І відразу винести, включити його в порядок денний як невідкладний. Тому що ці речі в принципі між собою не є повністю пов'язані, і я думаю, що ми мали би звернути увагу Голови Верховної Ради про невідкладність розгляду цього питання вже...

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримую пропозицію Володимира Михайловича В'ятровича. Прошу, колеги, проголосувати за таке рішення, щоб от таке звернення з цими двома пропозиціями було спрямоване до Руслана Олексійовича Стефанчука. Прошу голосувати, колеги, хто за?

Потураєв – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

Дякую, колеги.

СУШКО П.М. Сушко – за. І за порядок денний – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павло Миколайович.

І перед тим, як ми перейдемо вже до першого питання, хочу сказати, що я підтримую пропозицію Павла Миколайовича Сушка з приводу обговорення питання в робочому порядку, не обов'язково на комітеті, якщо буде потрібне комітетське рішення, ми, звичайно, це зробимо, обговорення питання про покращення координації обміну інформацією між секретаріатами комітетів Верховної Ради, зокрема нашого з тими секретаріатами, які розглядають законопроекти, які стосуються наших зон відповідальності.

Принагідно маю принести вибачення Павлу Миколайовичу за те, що я його не добре зрозумів під час обговорення цього питання в чаті комітету. Навпаки, дякую йому за те, що він підтримав позицію нашого секретаріату. І я сподіваюся, що ми зможемо знайти ефективні механізми взаємодії з іншими комітетами не лише на рівні депутатів, а й на рівні секретаріатів також. Але тут треба буде, колеги, і наша теж підтримка.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, тоді ремарку.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка.

СУШКО П.М. Приймаю. І теж тоді вибачте за може надто різкий тон. Але бачили всі, що питання не стосується тільки предметів відання нашого

комітету і тут треба вдосконалити взаємодію між головами комітетів, я так думаю, між головами комітетів проговорити і між головами секретаріатів, якщо наш закон профільний будь-якого напрямку розглядається або кудись вносяться зміни, то щоб якимось інформували. І зробити це, як можна сказати, спільними домовленостями, або якщо якийсь комітет не зрозуміє, чому нам це потрібно, то може звернутися тоді з проханням до керівництва Верховної Ради.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Абсолютно підтримую. Дякую, Павле Миколайовичу, за слушну пропозицію.

СУШКО П.М. Теми дуже складні.

Колеги, тоді скажу, от ми зараз знаходимося в Румунії, поїхали туди, де наші діти евакуйовані, ми з колегою Леоновим. Якби ми не поїхали, це було б невідомо, ми не бачили би всього цього. І це питання не до румунської сторони, до наших виконавчих органів, звичайно, питання, діти тут самі, нікому не потрібні і все таке. Тому дякую вам за те, що підтримали. Будемо тримати руку на пульсі по наших профільних питаннях.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу. Бажаю вам з колегами там успішної поїздки. Сподіваюся, що найбільш гострі питання ви зможете вирішити на місці, а так комітет завжди готовий вас підтримати. Якщо буде потрібно, після вашого повернення, будь ласка, вносьте пропозиції, де потрібна буде допомога і підтримка, одразу ми будемо готові це зробити.

СУШКО П.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, тепер щодо розгляду питання, нашого головного питання. Давайте визначимося з тим, як ми будемо зараз його розглядати. Або зараз я готовий дати слово для певних попередніх оцінок ситуації вам, колеги, а далі ми заслухаємо всіх запрошених, у нас багато сьогодні, є і керівництво Суспільного мовника, є і представники громадських організацій, є і Міністерство культури та інформаційної політики, тобто всі представлені абсолютно. Тоді можемо зараз почати з того, щоб дати слово НСТУ і всім запрошеним і далі прокоментувати, або ми можемо почати з попередніх якихось наших зауважень і тоді перейти до заслуховування. Які пропозиції, колеги? Як краще зробити?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пропозиція ... *(нерозбірливо)* з НСТУ.

ПОТУРАЄВ М.Р. Почнемо, так? Добре. Дякую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. ... *(нерозбірливо)*, а тоді вже запрошені гості.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, я підтримую.

Отже, будь ласка, тоді, колеги, хто почне, Микола Чернотицький, голова правління, або пані Світлана Остапа, голова Наглядової ради? Будь ласка, хто перший бере слово?

ОСТАПА С.В. Вітаю.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Світлана. Будь ласка, пані Світлано.

ОСТАПА С.В. Ми домовилися, що я перша, а тоді вже Микола покаже презентацію, розкаже детальніше про нашу компанію.

Вітаю, пане голово комітету, шановні народні депутати, колеги! Для протоколу, Світлана Остапа, голова Наглядової ради Суспільного. Я у

наглядів з моменту створення Суспільного, на посаді голови шостий рік. Останні два тижні триває атака на Суспільне. Перше, нас витискають з вечірнього прайму телемарафону. Друге, нескінченні неправдиві пости народної депутатки Мар'яни Безуглої і цей процес триває досі.

Щодо першого. Я уважно прочитала Меморандум про взаємодію та співпрацю щодо забезпечення цілодобового інформаційного марафону "Єдині новини #UАразом" від 30 травня 2022 року. В статті 1-й прописані принципи взаємодії та співпраці сторін. І це єдиний документ, на підставі якого сторони здійснюють координацію своїх дій. У статті 3-й йдеться про те, що сторони спільно, наголошую, спільно домовилися визначати формат марафону, координувати визначення тем окремих частин марафону. Наскільки мені відомо, раніше всі питання вирішувалися консенсусом. Чому зараз не зважають на позицію Суспільного, мені не зрозуміло.

Щодо пропозиції Наглядової ради віддати всі вечірні прайми Суспільному – це була вимога у відповідь на ту, що нас хочуть викинути з вечірнього прайму. Ми за рівність і паритет. Якщо в марафоні 6 каналів, то у кожного має бути хоча б один вечірній слот.

Уточню, меморандум підписали 6 осіб: генеральний директор StarLightMedia Олександр Богуцький, генеральний директор ТОВ "Телерадіокомпанія "Студія 1+1" Ярослав Пахольчук, голова правління АТ "НСТУ" Микола Чернотицький, директор ДП "Парламентський телеканал "Рада" Вадим Перенчук, директор ТОВ "Медіа Група Україна" Бондаренко, голова правління ПРАТ "Телеканал "Інтер" Шкуратова.

У додатку до меморандуму від 25 липня 2022 року змінився підпис Бондаренка на Петренка, оскільки, ви пам'ятаєте, що Ахметов закрит свою медіа-імперію. І тепер Петренко директор ТОВ "Ми-Україна".

У листопаді 2023 року головою правління на Інтері став Олександр Пилипець, а виконуючим обов'язки директора каналу "Рада" став В'ячеслав Петренко.

Наразі у Zoom керівників каналів, які виробляють телемарафон, зараз беруть участь від Інтера член наглядової ради Сергій Созановський, від "Мі-Україна" генпродюсер Юрій Сугак. Від чотирьох інших каналів - ті люди, яких я назвала вище. У Zoom керівників каналів, які виробляють телемарафон, зараз немає легітимного координатора. Раніше таким був ексміністр Олександр Ткаченко.

І тут впливає наступна велика проблема. Жодних письмових документів, крім цього меморандуму про формат співпраці, немає. А коли завершиться війна і марафон, я переконана, що на компанію можуть прийти перевіряючі органи і запитати, чому Микола Чернотицький робив те і те, чому він як голова правління стратегічно важливого підприємства допустив нераціональне витрачання бюджетних коштів, перейшовши з вечірнього прайму в нічний, який дивиться набагато менше глядачів, а значить, показники першого впадуть.

Можливо хтось наполегливо хоче взагалі нас викинути з телемарафону, але боїться про це відкрито сказати? Подальша співпраця у телемарафоні потребує документа, який чіткіше регламентує порядок ухвалення рішень і відповідальність за них. Але таке непартнерське ставлення до нас не сприяє подальшій співпраці.

Щодо другого питання. З дописів Мар'яни Безуглої зрозуміло, що ця персона нічого не знає про Суспільне і нашу реформу. Жодного запиту до нас від народної депутатки не було. Закону про Суспільне очевидно вона не читала, тому написала неправду. Зокрема про низьке охоплення Суспільного і неактуальність його контенту, про те, що у нас працює понад 4 тисячі працівників і більшість з них заброньовані, що я отримую заробітну плату 200 тисяч гривень, а може й більше, що мій старший син Олександр працює на НСТУ і я його по блату заброньовала, щодо держбюджету на телемарафон, що ми також, Суспільне, отримали 2 мільярди гривень і ще має кошти півтора мільярда гривень, виділених на телемарафон. Пропонується

кошти у нас забрати і створити інформаційні та кібервійська. Пропонує закрити всі державні канали, крім одного, і щоб він виробляв телемарафон.

Її пости в фейсбук про Суспільне плодилися ледь не щодня протягом останніх тижнів, інколи двічі на день. Я їй відповіла один раз у ФБ коротко по кожному реченню. Мале охоплення і неактуальність контенту - брехня. Понад третина населення України споживає новини Суспільного, понад 10 мільйонів підписок на діджитал-платформи, мільйонні перегляди документальних проєктів в ютубі, 86 відсотків довіри до новин Суспільного, політично найзбалансованіший слот в телемарафоні.

Більше 4 тисяч працівників - неправда. У нас 3 тисячі 650 працівників по всій Україні, у 2017 році, нагадаю, коли створилося Суспільне, було 7,5 тисяч працівників. Більшість з них заброньовані - неправда. 400 працівників заброньовані, здебільшого це ті, які виробляють інформаційний контент і забезпечують роботу стратегічно важливого підприємства. Якщо поділити, взагалі-то стратегічно важливе підприємство може бронювати 50 відсотків від військовозобов'язаних, у нас таких 830, заброньовано 400, з них половина в центральній дирекції, половина в регіонах.

Заробітна плата голови Наглядової ради НСТУ, тобто моя, близько 200 тисяч гривень, це теж неправда. Я і всі члени Наглядової ради Суспільного працюємо безкоштовно, на відміну від членів наглядових рад інших акціонерних товариств. І це написано в Законі про Суспільне, який народна депутатка могла би і прочитати.

Син голови НСТУ Світлани Остапи Остапа Олександр був оформлений у Суспільне і заброньований - це теж неправда, Сашко не працює на НСТУ і не заброньований тут у нас.

З півтора мільярда гривень на телемарафон Суспільне жодних коштів не отримує. Те, що немає інформаційних і кібервійськ - це питання не до нас, а до народних депутатів.

Сьогодні компанія зробила, не сьогодні, а кілька днів тому компанія зробила офіційну відповідь на депутатський закид публічно. Ми надіслали

вам його, звернулися до голів комітетів кількох (і в тому числі й вашого і з питань Регламенту) з проханням дати оцінку висловлюванням пані Безуглої, до вас з проханням розглянути спробу тиску і поширення токсичних наративів щодо медіакомпанії і також з питання інтеграції України до Європейського Союзу з проханням дати оцінку спробам підірвати реформу, яка була зобов'язанням України згідно з Угодою про асоціацію України з ЄС, угодою між Україною та Європейським співтовариством про спрощення оформлення віз, а також зобов'язанням України перед Радою Європи з 2005 року. Є відповідна резолюція.

Всі 7 років свого існування Суспільне захищає свободи в Україні і сьогодні нам довіряють мільйони українців. Ми щодня працюємо саме для них.

На мою думку, треба буде, якщо будуть якісь пропозиції щодо виходу, то ми перед тим, як це зробити, нам треба буде врегулювати право на окреме мовлення Першого каналу і рішення Національної ради з питань телебачення та радіомовлення на перехідний період. Фактично треба дозволити частково видавати контент на кількох наших каналах, поки ми адаптуємося...

Дякую, колеги.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дуже дякую, пані Світлано.

Отже зараз слово передаю пану Миколі Чернотицькому – голові правління НСТУ. Будь ласка.

ЧЕРНОТИЦЬКИЙ М.М. Добрий день! У мене презентація. Чи видно?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Видно.

ЧЕРНОТИЦЬКИЙ М.М. Зараз. Хвилинку.

ПОТУРАЄВ М.Р. Да, нам все видно чудово.

ЧЕРНОТИЦЬКИЙ М.М. Почну спочатку про нашу місію, компанії – захищати свободи в Україні, з 2017 року ми це робимо. І мені шкода, що деякі народні депутати, ну я допускаю, що це і наше недопрацювання в цьому, в поясненні ролі Суспільного мовлення, але, тим не менше, все ж таки на певні закиди, ну трохи прикро пояснювати очевидні речі.

Власне наші цінності – це про якість, надійність, відкритість, розмаїття та незалежність. Ми максимально їх дотримуємося для того, щоб не було розриву між тим, що ми декларуємо і що ми робимо насправду.

Всі ви знаєте наші активи – це телеканали "Перший", "Суспільне Новини", регіональне мовлення, "Культура" та "Спорт", радіоканали, три мережі FM-мовлення: "Українське радіо", "Радіо Промінь", "Радіо Культура" та "Радіоточка". Якраз сподіваюсь також колись отримають FM-мовлення наші активи в диджиталі. Ну і тематичні активи, як дитячий актив в "Бробакс", освітній юнацький актив "Колайдер", "Євробачення". Центр нацспільнот ще у нас тут значиться, але він уже переходить в трансформацію і це буде Центр Diversity Equity Inclusion, тобто він становиться більшим, вже буде... І плюс, ви пам'ятаєте, що у нас є 5 музичних колективів всередині компанії. За цей час, де ми є, це Суспільне Новини серед лідерів з дотримання стандартів професії, "білий список", ми завжди стабільно в ньому, це для нас прямо те, що мастхев.

Наша найбільша мережа кореспондентів новин, яка працює 24/7 на всі платформи, крім того, ми починаємо розширювати розбудову гіперлокальної мережі нашої в декількох регіонах, тому тут ми відбуваємося.

Українське радіо безумовний лідер за рівнем довіри до професії і один з лідерів за споживанням радіоконтенту відповідно до листопада 23-го, квітня 23-го досліджень.

Активна співпраця з Європейською мовною спільнотою, дуже підкреслюю, це власне та історія, як український контент проникає на

суспільних мовників Європейської мовної сілки, такі як ... *(нерозбірливо)*, Бі-Бі-Сі та інші. За весь час з початку повномасштабного вторгнення 1793 сюжети Суспільного поширили 132 тисячі разів на 202 каналах мовників, членів ЄМС. Важливо, що в минулому році ми включилися в роботу з так званім проектом European Perspective. Це обмін новинами на сайтах суспільних мовників за допомогою штучного інтелекту, який адаптує новини різних мовників. Тобто, умовно кажучи, у нас на сайті ви можете побачити новини від шведського радіо, литовського мовника та інших, які є про Україну, які ми підбираємо і показуємо там, точно так же ми виходимо в них на їхніх сайтах. І я думаю, що це дуже важливо щодо донесення певних меседжів.

Ми розвиваємо документальний контент максимально, оскільки є запит на переосмислення своєї історії, те, що з нами відбувалося, ми максимально інвестуємо в це. Це, починаючи від "Колапсу", документалка "Щедрик проти "руського міра", "Видимі" і багато-багато того, що ми зробили за останні роки. І цей напрямок ми тільки хочемо поглибити. Деякий субконтент дистрибується, також будемо проводити для дистрибуції за кордон.

Дитяче мовлення. У цьому році ми також є офіційними трансляторами олімпіади та паралімпіади. Уже наразі у нас триває підготовка щодо цього. Тут важливо, що ми провели важкі перемовини з правовласниками, отримали певну знижку навіть на права, оскільки це кошти великі, але ми все ж таки отримали знижку, тому сподіваюся, що все буде добре і ми продемонструємо українцям олімпійські та паралімпійські ігри.

Також разом з іншими медіа ми представляємо наші проекти на ... *(нерозбірливо)*, на стримінгах, ... *(нерозбірливо)* в Будапешті. Під час війни ми беремо участь в марафоні. На національній мережі місцевих каналів ми більш сфокусовані з упором на регіони, але там також наш інформаційний проект "Суспільне. Студія". Найширше радіопокриття і під час блекаутів особливо роль радіо становиться ключовою. Створюємо хаби,

перегрупуємося по регіональних. А також багато закладаємо зусиль до розслідування злочинів Російської Федерації та документування цих злочинів окремо. Крім розслідувань, у нас ще є проект з Європейською мовною спілкою, який називається "Архів війни". Це по суті, я сподіваюсь, що в майбутньому це стане доказами для судів в Гаазі.

Крим. Ми, здається, одні з небагатьох, де Крим є у фокусі уваги і, умовно, як мінімум, щотижнева програма, токінг про Крим у нас є, новини Криму також, тому як би ми це не забуваємо.

Це власне історія про населення, це ми показуємо, що ми все ж таки намагаємося давати оцінку і рахувати все населення, а не тільки те, що охоплює індустрія, бо для нас важливо працювати не тільки у тих, умовно кажучи, у кого є гроші для реклами, а набагато більше. І також ми переймаємо досвід інших компаній для того, щоб перейти під певним специфічним поглядом на те, як люди споживають контент, для того, щоб відповідно до їх звичок максимально покращити якість дистрибуції нашого контенту.

Власне тепер про наші оцінки. Середня оцінка кількості глядачів на ТБ – це канали "Перший", "Культура" та місцевий – за перший квартал – 12,4 мільйона за місяць, аудиторія 4+ вся Україна. Кількість слухачів радіо на місяць – 3 радіоканали – 4 мільйони. Кількість сумарна підписок в соцмережах Суспільного – перший квартал 2024 року – 11,2 мільйона, середня кількість відвідувачів сайту Суспільного за місяць – 3,1 мільйона.

Наша довіра. Довіра є одним із важливих показників для нас. На сьогоднішній день, це листопад 2023 року, ми маємо довіру на рівні 84 відсотки, зараз ми будемо робити ще один чек. Ми розуміємо, що все ж таки є певні тенденції до зниження, але для нас важливо максимально отримувати високі показники довіри і тому ми прикладаємо до цього максимальних зусиль.

Що по тижневому? 7,1 мільйона дорослого населення декларативно споживають новини Суспільного, 6,0 – щотижня. Доросле населення довіряє

новинам Суспільного. Це щотижневе охоплення відповідно до ...
(нерозбірливо) з листопада 2023 роки.

І ось такий цікавий слайд. Це зростання параметрів бренду. Оціночне знання про існування Суспільного мовника – 60-80, ми маємо різні дослідження, вони варіюються. Усвідомлене знання Суспільного серед новинних брендів – 46 відсотків. Декларативне споживання новин Суспільного за тиждень, тобто пряме питання - 33 відсотки. Суспільне як улюблене джерело новин, вибір із списку новин - 21 відсоток. І Top-of-mind – 6 відсотків. Тому це достатньо пристойна сьогодні позиція на ринку новин і, безумовно, тут є ще горизонт для зростання і ми це будемо продовжувати. Але говорити в даному випадку, як заявляли деякі про якісь низькі охоплення, ну сорі, це трошки, як мінімум, некоректно.

У мене коротко все. Власне там є ще 85 сторінок слайдів більш детального ... (нерозбірливо). Ми цією презентацією поділимося з усіма, тобто кому цікаво, там є деталі до кожного активу нашого розписані.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Миколо. Так, тоді прошу вас презентацію звернути. Ми будемо продовжувати нашу роботу. Так, дякую.

Так, шановні колеги, дамо слово запрошеним чи почнемо дискусію, як, які пропозиції?

ЛЕРОС Г.Б. Може ми прокоментуємо по черзі?

ПОТУРАЄВ М.Р. Прокоментувати є пропозиція.

Євгенія Михайлівна, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Хто із запрошених хоче виступити? Щоб ми розуміли масштаби.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я поки не бачу рук, зараз я перевірю, одну хвилиночку. Одну хвилиночку. Я бачу Ігоря Розкладая. Ну давайте може почнемо обмін думками?

Значить так, у порядку надходження пропозицій. Будь ласка, почнемо з Гео Багратовича Лероса. Будь ласка, Гео Багратович.

ЛЕРОС Г.Б. По-перше, тільки хотів прокоментувати першого виступаючого стосовно Мар'яни Безуглої. Дивіться, якщо ми будемо коментувати пости неадекватної, абсолютно неадекватної людини, яка абсолютно не розбирається в тому, що каже, ми це бачили вже під час відставки Залужного, ми це бачили по іншим кейсам. Людина абсолютно неадекватна, їй треба лікуватися, я вважаю, Мар'яні Безуглій. Тому мені хотілося б, щоб суспільний мовник так само і далі працював і не зважав увагу на просто неадекватну людину, яка тільки шукає, де попіаритися, де щось гівняного зробити. Це єдине, що я хотів сказати.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Гео Багратович.

Далі, Володимир Михайлович В'ятрович, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Відштовхнуся від того, що сказав Гео Багратович. Якраз незгоден з ним, що не треба реагувати на ті дивні інформаційні вкиди, які є від пані Безуглої. Більш того, наведений ним приклад про Залужного якраз показує, що ці вкиди абсолютно невинуваті, ці вкиди, на жаль, мають вплив навіть на ухвалення якихось рішень. Тому я впевнений, що ми зобов'язані реагувати на такого роду речі. Ми говоримо про народного депутата, про нашого колегу народну депутатку, відтак це не просто якісь, знаєте, розмови на вулиці, не просто якісь скандальні заяви. І власне в цій ситуації мене бентежить рівно дві складові, про які говорила пані Світлана, як спроба дискредитувати Суспільне з боку нашої колеги народної депутатки

Безуглої, так і спроба, про яку знову ж таки було озвучено пані Світланою, усунути Суспільне з вечірнього слоту.

Щодо першого, щодо спроб дискредитувати Суспільне, включно з нападками персональними на співробітників НСТУ. Звичайно, з якоїсь моральної точки зору це абсолютно неприпустимо, з політичної точки зору це теж не менш неприпустимо. Тому що я впевнений, що народний депутат має два завдання, будь-який народний депутат має два завдання по відношенню до Суспільного телебачення. Перше, це пильнувати, аби в питаннях бюджету було забезпечено фінансування Суспільного. На жаль, треба сказати, що з року в рік ми недофінансовуємо Суспільне до тієї цифри, яка передбачена законом. Відтак, мені здається, що якраз, навпаки, ми всі як народні депутати, включно з пані Мар'яною Безуглою, маємо докладати зусиль до того, аби все-таки реалізовувався закон, який є, і відповідно належним чином фінансувалося Суспільне. Другий неймовірно важливий аспект, за яким ми як політики, як народні депутати, народні обранці маємо пильнувати, це очевидно незалежність Суспільного. І тут у мене склалося враження, що у пані Мар'яни Безуглої взагалі цілковите нерозуміння, що таке Суспільне і які функції Суспільного. Тому що навіть саме ставлення до Суспільного як до державного телебачення, як сказала пані Мар'яна, характеризуючи Суспільне: "Ми вам даємо гроші, очевидно, значить ви державне телебачення, значить ми маємо вас спрямовувати" - це приклад просто, як на мене, катастрофічно неправильного підходу, який, на жаль, може відобразитися на якихось рішеннях по відношенню до Суспільного. Навпаки, ще раз хочу наголосити, наше завдання як політиків, незалежно до приналежності до тієї чи іншої політичної сили, це гарантувати незалежність Суспільного. Тому що ми прекрасно розуміємо, що ми живемо в демократичній державі, де влада і опозиція мінялися і, сподіваюся, ще будуть мінятися, відтак кожен з нас має можливість побувати і у владі, і в опозиції, і кожен з нас зацікавлений в тому, щоб був певний інформаційний арбітр,

неупереджений інформаційний арбітр, і таким найкращим, очевидно, мало би бути якраз Суспільне телебачення. Власне для цього воно і створювалося.

Тут я абсолютно погоджуюся з оцінками представників Медіаруху, які представляють Суспільне телебачення, один з найбільших здобутків після Євромайдану 2014 року, один із дуже потужних і правильних кроків України, інтеграції України до європейської спільноти, Європейського Союзу, і це те, що справді той здобуток, який ми маємо зберегти, зважаючи на те, що справді ми зараз постали перед викликом того, що можливо намагається якимось чином обмежити можливості цього здобутку.

Друга річ, яка прозвучала паралельно з цими дивними заявами пані Безуглої, це справді інформація про можливість усунення Суспільного з вечірнього слоту телемарафону "Єдині новини". Абсолютно знову-таки теж неприпустима ідея, тому що я загалом вважаю телемарафон "Єдині новини" вже дуже перезрілим продуктом, який очевидно треба ліквідувати, переформатовувати. Очевидно, що це вважаю не тільки я, ми вже дочекалися до того, що маємо відповідну заяву від Державного департаменту Сполучених Штатів Америки, який вважає існування цього формату загрозою для свободи слова в Україні, це дуже тривожний дзвіночок, особливо тепер, коли ми маємо за величезну потребу налагоджувати стосунки з нашими західними партнерами у контексті допомоги для України, тому впевнений, що ми зобов'язані реагувати на такого роду зауваження, ми зобов'язані реагувати на суспільну оцінку, а суспільна оцінка найкраще проявляється в катастрофічному падінні і постійному падінні довіри до Єдиного марафону серед українців. Так от, єдиним винятком неупередженого в подачі інформації в Єдиному марафоні є якраз Суспільне. Це я можу сказати як депутат від опозиції, це певно чи не єдиний канал, в який системно, періодично мене як представника опозиції включають для висвітлення тих чи інших якихось важливих дискусійних питань, там я зустрічаюся і дискутую з колегами з провладної монобільшості, за що дякую власне Суспільному, який зберігає цей баланс. Це не тільки моя суб'єктивна

оцінка. Я уважно слідкую за різного роду аналітиками, які з'являються в тому числі і в "Детектор медіа", які якраз і показують, що Суспільне – це єдиний насправді канал у форматі телемарафону, який дотримується певної політично збалансованої інформації. На жаль, інші канали по суті перетворилися справді в те, що нібито не подобалося пані Мар'яні чи навпаки подобалося – у державне телебачення з дуже упередженим підходом. І от власне там прикриття, під прикриттям воєнної цензури, яка очевидно можлива і потрібна під час війни, ми стаємо свідками наростання якраз цензури вже не воєнної, а політичної цензури.

Тому я впевнений, що ми як депутати і ми як власне сам Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики, маємо відреагувати на те звернення з боку Суспільного. Я думаю, що є всі підстави для того, щоб і звернутися до регламентного комітету з приводу поведінки пані Мар'яни Безуглої, яка дискредитує власне звання народного депутата. І я думаю, що напевно колегам з партії "Слуга народу" варто би було ініціювати якесь звернення до керівництва своєї партії з приводу того, знову ж таки поведінки пані Мар'яни Безуглої. Тому що просто вдавати, що це лише вибрики однієї людини з цієї політичної сили, мені здається, що це підважує авторитет самої політичної сили, якою є "Слуга народу".

Тому засудити однозначну спробу витискати Суспільне з вечірнього слоту Марафону. І я переконаний, що врешті-решт перейти до того, про що ми вже з вами неодноразово говорили, до вже може навіть не обговорень, а до якихось конкретних рекомендацій і рішень щодо переформатування чи ліквідації телемарафону "Єдині новини", який, ще раз хочу сказати, не виконує тих функцій, які на нього покладені, який натомість вже починає дискредитувати Україну. Натомість кошти, які в державному бюджеті виділені на підтримку цього дивного проекту, краще спрямувати на підтримку Суспільного, яке, на жаль, досі системно недофінансовується.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Володимире Михайловичу.

Зазначу, що згоден з колегою В'ятровичем на, важко підрахувати, відсотків на 80, ні, я думаю, що на 90. Крім може того, що в принципі кожний народний депутат має право на власну думку і на помилку. Ми знаємо приклади, скажімо, там заяв, позицій народних обранців в інших країнах, які теж, можливо, користуються...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пейджери, мейджори, тейлор, Безугла, ви хочете сказати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Думаю, у нас зараз вже страсний тиждень, я тоді процитую Євангеліє. І скажу, Микола Леонідович, ви так говорите. Я прізвищ не називаю. Тим не менше, все ж таки не думаю, що це має стати предметом розгляду регламентного комітету. Але, безперечно, да, безперечно, я особисто як член фракції, більше того, член партії "Слуга народу", я буду піднімати питання про необхідність все ж таки в користуванні перевіреною інформацією і дотримання певних стандартів в публічних заявах наших колег. Не хочу затягувати зараз собою обговорення.

В порядку піднятих рук зараз буде Євгенія Михайлівна Кравчук, потім Микола Леонідович Княжицький, потім пан Ярослав Юрчишин, який до нас приєднався, дякую йому.

Євгенія Михайлівна, будь ласка, слово вам.

КРАВЧУК Є.М. Дякую. Ви знаєте, я тоді одразу скажу, щоб не приділяти цьому багато часу. Я тут не тільки як голова підкомітету інформаційної політики можу сказати, а й як членкиня дисциплінарної комісії партії "Слуга народу". Я б з радістю підняла це питання і ми б обговорили в дисциплінарній комісії. Але Мар'яна Безугла, на щастя, на жаль, на щастя, вже не членкиня партії. Тому можна тільки ставити якесь питання перед фракцією.

Якщо говорити власне про нашу тему, то я просто згадаю трішки, коли ми говорили про державне телебачення, я працювала на державному телебаченні, коли була на третьому курсі, якраз була на НТКУ, і дуже тішуся, що я можу порівняти державне телебачення і Суспільний мовник, який, до речі, в резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи, яку ми прийняли пів року тому, назвали як приклад іншим суспільним мовникам Європи.

Я зі свого боку хочу ще нагадати, що реалізація реформи суспільного мовлення і роздержавлення медіа, те, що частина наших євроінтеграційних процесів, і частина з цього є безумовно незалежність цього суспільного мовника. І однозначно це має бути недоторканне питання, як і нормальне бюджетування.

Ми розуміємо, що цей відсоток, який записаний в законі, зараз, з початку воєнного стану, виконати неможливо, тому що це відсоток від видатків, а видатки збільшилися у зв'язку із видатками власне на війну, але я думаю, що завжди можна знайти якийсь розумний, так, бюджет, який би дозволив не просто Суспільному виживати, але й розвиватися. Ми бачимо якраз всі ці продукти, в тому числі розвивається вже диджитал після того, як ми в тому числі прийняли Закон про медіа, дозволили на диджитальні продукти витратити кошти, обігові кошти Суспільного.

Що стосується того, що ми ще можемо зробити, про що не говорили, бо багато, я вже не хочу повторювати, це допомагати дистрибуції контенту Суспільного за кордоном. І ми зараз з колегами з Суспільного працюємо над таким проектом показу документалок Суспільного, особливо тих, які мають англійською мовою ... *(нерозбірливо)*, в Раді Європи в Страсбурзі. Я сподіваюся, що ми це найближчий час розпочнемо, зокрема і під час червневої сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи.

І тепер щодо марафону, бо це тема, яка всіх хвилює і про це всі згадували. Ну, по-перше, я вважаю, що марафон тільки виграє, маючи Суспільне. І це вони би мали думати, так, щоб дати кращі можливості для Марафону. Я зі свого боку як голова підкомітету підтримую будь-яке

рішення Суспільного: чи бути в Марафоні, але обов'язково на паритетних умовах, маючи хоча б один вечір там прайму на тиждень, чи думати про своє власне мовлення, повноцінне мовлення, бо очевидно, що продуктів у Суспільного набагато більше, ніж може цей слот містити.

Але принагідно, я хочу запитати, мабуть, Миколу Чернотицького, чи думали ви, як може змінитися охоплення Суспільного, якщо Суспільне не буде частиною Марафону, і чи не зменшиться воно? Бо очевидно, що треба якусь ... (*не чути*) кампанію провести.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Тоді, будь ласка, Микола Чернотицький відповість зараз швиденько, да?

Миколо, будь ласка, вам слово.

ЧЕРНОТИЦЬКИЙ М.М. Щодо охоплення, дякую, пані Євгенія, ми дивилися. Да, безумовно, на короткому проміжку, ну якщо рахувати саме за проміжки часу, які ми маємо в Марафоні, то відповідно, да, звичайно, цей слот він має ... на рівні 9-10. Звичайно, охоплення, якщо порівнювати з таким же самим проміжком часу, якщо ми робимо гіпотезу, що канал "Перший" мовить, воно, звичайно, впаде. Але оскільки контенту буде більше, то відповідно за рахунок іншого ми десь там наберемо чуть більше, але це буде точно менша історія по охопленню, а особливо точно на перехідному періоді. Як далі буде, важко сказати, бо все ж таки там змінюється споживання і там можливо якісь змінюються дані по вимірюванням, тому поки таким чином виглядає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Значить, зараз Микола Леонідович Княжицький, потім Ярослав Романович Юрчишин. І потім, вже бачу підняти руки від пані Лізи

Кузьменко - членкині Комісії з журналістської етики та головині ГО "Жінки в медіа". І бачу теж руку пані Євгенії Моторевської - членкині Медіаруху, керівниці відділу розслідувань воєнних злочинів The Kyiv Independent. І бачу також руку Ігоря Розкладая - керівника центру "ЦЕДЕМ". Так що виступи всі бачимо, будуть обов'язково.

Зараз слово Миколі Леонідовичу Княжицькому, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. По-перше, ми зараз розглядаємо дві певною мірою несумісні речі. Бо, з одного боку, ми обговорюємо долю Суспільного, а незалежність Суспільного – це наші зобов'язання перед Європейським Союзом, а з другого боку, ми чомусь говоримо про Марафон, який є нашою ганьбою, перш за все зараз перед головним союзником – Сполученими Штатами Америки, які назвали це прикладом обмеження прав людини, і тому я б розділяв ці дві речі.

Що стосується Суспільного. Знову ж таки, розуміючи і маючи своє ставлення до діяльності заяв колеги Безуглої, мені особисто байдуже, чи це Безугла, чи це хтось інший і член якої фракції це є, хоча очевидно, коли такі речі собі дозволяє член фракції більшості, то це фактично прямі дії влади. Так от, оскільки незалежність Суспільного є нашим зобов'язанням перед Єврокомісією, то ми як комітет повинні припинити будь-які спроби зривати нашу євроінтеграцію. Бо будь-яка атака на Суспільне в даному випадку і на його незалежність – це спроба зриву нашої євроінтеграції. І я абсолютно переконаний, що саме на цьому ми маємо зосередитися так чи інакше, коментуючи заяву чи колеги Безуглої, чи будь-кого іншого, хто намагається цю євроінтеграцію зірвати, не зупиняючись на якихось там менших дрібницях, і це було б важлива і правильна заява комітету.

Що стосується самого Марафону, то повністю я солідарний з оцінкою Держдепартаменту. І, до речі, з моєї точки зору, це сором для Суспільного, що Суспільне бере в ньому участь. Тому що Суспільне тим самим легітимізує те обмеження прав людини, про яке говорять Сполучені Штати Америки, які

в тому числі через USAID, через громадські організації й інші підтримує Суспільне. Але це не вина Суспільного, я не хочу тут про це говорити, але очевидно, ми як комітет в будь-який спосіб легітимізувати телемарафон не повинні.

Телемарафон виник незрозуміло як, звідти викинули три загальнонаціональні канали без жодних підстав, без жодних рішень. Очевидно, не говорити про те, що викинули ці три канали і казати: "Ні, ви залиште Суспільне, а про тих ми тихенько забудемо, бо нам соромно. Ми ж розуміємо, що ми їх не переконаємо, бо це влада", - це лицемірство! Нащо нам тоді Суспільний і все інше? Де тоді правда?

Правда в тому, що Суспільне потрібно, безумовно, захистити, безумовно, телемарафон потрібно закрити. Безумовно, Суспільне повинно мовити на власному каналі і не одному, але хоча би одному, бо є ще і "Суспільне Культура" і багато інших цінних продуктів, і отримувати повноцінне фінансування згідно чинного законодавства, так, як це передбачено в Законі про Суспільне. От таку заяву я, безумовно, готовий підтримувати.

А що стосується мишиної пропагандистської возні в Марафоні, звідки хочуть викинути Суспільне, тому що, вибачте, у них інколи опозиційні депутати з'являються і інколи вони правду кажуть, то давайте ми їх заберемо. Логіка дуже проста: ми зараз по всіх каналах це показуємо, ну добре, ми їх зараз викинемо звідти, хай собі мовлять на своєму каналі, це буде все одно менше ніж наші 10, які ми фінансуємо з бюджету - от вся логіка, яку хоче влада зробити.

Ну окей. Якщо ми рухаємося в цій логіці і кажемо, що проти лому немає прийому, нехай собі Суспільне мовить на власному каналі, а Марафон треба негайно закрити і припинити всю цю ганьбу перед цілим світом.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Я тільки знову-таки погоджуюся з вами майже у всьому. Зазначу, що, на мій погляд, все ж таки в умовах, коли перед країною ще стоять екзистенційні виклики, треба думати про те, щоб забезпечити громадянам всім України свободний доступ до всіх каналів, які забезпечують громадян достовірною, перевіреною...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так увімкніть незалежні канали і забезпечуйте! Хто забороняє це зроби, Микито Руслановичу?

ПОТУРАЄВ М.Р. Микола Леонідович, моя ремарка стосувалася того, що я підтримую абсолютно думку про те, що у громадян має бути доступ до всіх каналів, які дотримуються стандартів і здатні забезпечити громадян верифікованою і достовірною інформацією, перевіреною. То всіх без виключення. Всіх без виключення. І я буду коли пропонувати нам після обговорення звичайно на розсуд всіх членів комітету рішення, то я обов'язково на цьому зупинюся окремо. Тобто я тут з вами абсолютно не сперечаюся, навпаки, підтримую. Так що давайте переходити, знову-таки не хочу забирати на себе час.

Будь ласка, Ярославе Романовичу Юрчишин, голова Комітету з питань свободи слова. Дякую, що приєдналися.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я дуже дякую вам як профільному комітету за те, що взяли лідерство і перші відреагували на звернення Суспільного. Повністю підтримую позицію про те, що політики мають максимально створювати умови для роботи Суспільного мовника, публічного мовника, а не вводити в оману, тому насправді звернення до регламентного комітету є цілком логічне. Важко заперечити право будь-якого народного депутата на власну позицію, але важко підтримувати відверті маніпуляції, які можна пояснювати можливо не глибиною занурення в тему, але які несуть суттєвий удар по іміджу Суспільного, які фактично дискредитують Суспільне, а таким чином є

прикладом тиску на Суспільного мовника, фактично межують з відвертим наступом на свободу слова. Бо, нагадаю, на жаль, ми зараз маємо декілька прикладів відвертих спроб дискредитації журналістського середовища, згадаймо ситуацію з ... *(нерозбірливо)* і зараз маємо ще один приклад. Тому дуже ще раз дякую за оперативну реакцію.

Ми на своєму комітеті теж обов'язково розглянемо це питання, скоріш за все на наступному тижні, бо це пов'язано з нашим графіком. Але за умови сьогодні вашого звернення дуже прошу надіслати його нам, спробуємо його підтримати і до нашого засідання, на якому ми будемо розглядати дане питання.

Не буду повторювати колег, в принципі зараз дуже важливий момент, що знову через там розподіл слотів і тому подібне, виникає дискусія про ефективність публічного мовника, про ефективність Суспільного. І дуже як би спокусливо для окремих представників влади, владних кіл, не буду говорити, більшості, меншості, тут як би в стосунках Суспільне і влада – це влада, пояснювати про те, що ну показники охоплення не дуже, давайте переглянемо фінансування. І з цим власне пов'язане, зокрема на мою думку, і є спроба забрати вечірні слоти, знову ж таки щоб показати, дивіться, охоплення не дуже, ми зараз починаємо готувати бюджетну пропозицію, наступний рік, вже анонсовано, що буде суттєва економія, вона цілком логічна.

Але виносячи за рамки власне там дискусію про Єдиний марафон, коректно його у звіті власне Державного департаменту назвали не загрозою слова, а незбалансованим і механізмом власне урядової інформаційної політики, що в принципі як би могло би нести корисні речі, якби це стосувалося суто військових тем, але коли воно стосується всього, то це, звісно, викривлення, і неприсутність в ефірному мовленні окремих каналів – теж є проблема.

Але зараз ми говоримо про Суспільне. Мені теж ідея не дуже подобається, сильний жест Суспільного: намагаєтесь на нас тиснути, до

побачення, ваш Єдиний марафон. Але ми тут ми розуміємо, що логіка наступна: до побачення, Марафон, давайте будемо урізати бюджетні процеси. І, на жаль, представників більшості, які захищають Суспільне, як Микита, Євгенія та колеги члени комітету, не факт, що буде достатньо для того, щоб захистити ключове бюджетне фінансування. А відсутність бюджетного фінансування – це загроза незалежності, загроза власне ефективності. Бо, так, Суспільне залучає, і це величезний позитив і кошти наших міжнародних партнерів, і є однією з візитівок нашої ефективності. Але питання в тому, що знову ж таки в дискусіях, особливо неофіційних, питання, друзі, ну так дивіться, "охоплення мінімальне", маніпулятивна, звісно, теза, але вона присутня, так от, якщо воно ще впаде, про що говорить пан Микола, як наслідок можливого виходу з марафону, може бути власне аргумент про те, що давайте урізати бюджетне фінансування. І в даному контексті, так, досить важко буде пояснити нашим міжнародним партнерам про те, що ми урізаємо бюджетне фінансування, країна у війні, у нас економія і тому подібне.

Тому дуже важливо, перше, з'ясувати, а чия це ініціатива. І зараз, наскільки мені відомо, я спрямував запити на прохання і за матеріалами Наглядової ради Суспільного, на якій ми були присутні з паном Микитою, з'ясувати, а хто взагалі ініціатор. Друге, ці ініціатори, кого вони представляють? Бо за даними підпису меморандуму, який пані Світлана може показати всім, власне людина, яка ініціює якісь зміни, вона в принципі не є підписантом. Чи представляє вона канал "Рада" парламентський? Давайте з'ясуємо, бо посади, здається, радника директора у штатному розписі каналу "Рада" немає.

Тому в принципі дуже неоднозначна ситуація, яка буквально, тут я з паном Миколою можу цілковито погодитися, повторює традиційну історію з прийняттям рішень, які не мають жодних там юридичних аргументованих підстав, я маю на увазі вимкнення каналів.

Тому я би радив концентруватися справді... Дивіться, тут я лише дорадник, звісно, це ваше рішення, але як взаємовідноситися з Єдиним марафоном – це відповідальність Суспільного, Наглядової ради, правління. І, чесно кажучи, урізати баланс ще далі, не знаю, чи це стратегія, але це у сфері відповідальності Суспільного. Те, що точно потребує реакції, це маніпулятивне, я не назву це критика, а інформаційна атака з боку окремих політиків. І друге, незрозуміло, ким ініційовані рішення по Марафону, які не базуються на жодних логічних аргументаціях.

Стосовно власне інших аспектів, тут у нас буде дуже довга дискусія. Я думаю, що зараз дуже доцільно послухати представників громадськості і, звісно, всім разом виступити з тим, щоб дуже чітко зафіксувати - наступ на публічне мовлення, наступ на Суспільне буде розглядатися всіма європейськими реформаторськими силами як наступ на свободу слова і спроба дискредитації власне журналістської спільноти. Очікую на ваше рішення, буду переконувати колег до нього доєднатися. Тому як тільки буде готове, будь ласка, давайте знати.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Ярославе Романовичу.

Значить, колеги, пані Ліза, пані Євгенія, пан Ігор. Я бачу просто руки ще двох моїх колег народних депутаток. З вашого дозволу я надам їм слово в порядку піднятих рук.

Пані Єлізавета Богуцька, будь ласка. І потім пані Софія Федина.

Зараз пані Ліза, будь ласка.

БОГУЦЬКА Є.П. В мене до вас, Микито Руслановичу, питання, а чи запрошували на це засідання саму Мар'яну Безуглу? Тому що ми зараз розглядаємо її дописи у фейсбуці і активно обговорюємо чи-то її поведінку, чи-то її неадекватність. До речі, одразу хочу сказати, щоб ми не ставили діагнози депутатам будь-яким, тому що знаємо, як це відбувається і по

відношенню до депутатів навіть нашого комітету від опозиції до провладних депутатів і навпаки. Тому призиваю все ж таки утриматись від образ, хоча в мене теж до Мар'яни окреме відношення, ну з приводу її висловлювань.

Але все ж таки цікавить, чи запрошували її, щоб вона могла пояснити свою позицію, звідки вона бере ці дані, як вона ними користується, ну і так далі, як, скажімо, зараз такий мінісудовий процес відбувається і мені здається, що вона мала право на свій захист або на свою якусь позицію.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Лізо.

Ні, ми не запрошували, тому що я не хотів розглядати питання про окремі дописи окремих депутатів. І відповідно проблема була в тому, що це тільки частина кампанії, яка ну незрозуміло звідки з'явилася, по розповсюдженню неправдивої інформації щодо роботи і показників НСТУ. Я думаю, що не виключено, що наша колега просто якраз стала жертвою таких фейків і такої дезінформації. Тому очевидно, що я не хотів концентруватися на особистостях, а оцінки колег наших по комітету, вони також мають право існувати так само, як і заяви пані Мар'яни.

До речі, от підтримую повністю Ярослава Романовича Юрчишина, який казав, що ну точно в такій ситуації немає, і я з ним згоден, приводів для звернення до регламентного комітету, наприклад, тому що дійсно депутат народний має право на помилки. І саме тому мова не про дописи конкретні пані Мар'яни Безуглої, мова про те, що...

БОГУЦЬКА Є.П. Але посилання постійно йде саме на ці дописи, розумієте?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ліза, дивіться, у мене ж немає таких посилань, ми обговорюємо взагалі цю ситуацію. Якщо колеги цитують ці посилання – це їхнє право. Тому власне ми обговорюємо, знову таки, ми обговорюємо

ситуацію загалом. Ми обговорюємо реальні показники Суспільного мовника, реальну ситуацію. Обговорюємо не лише дописи, обговорюємо ті пропозиції, які Суспільний мовник отримав щодо переходу в Марафоні на виключно нічні слоти. Ну тобто наш порядок денний на сьогодні очевидно ширший, ніж окремі пости окремої народної депутатки, при всій повазі до кожного з народних депутатів України.

Так, Софія Романівна Федина, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Дякую, Микита Русланович. Я хотіла би наголосити на кількох моментах, але мушу відрефлексувати від уже згаданого нашими колегами питання свободи слова і що кожен має право писати і висловлювати свою думку як хоче.

Коли я казала, що на передовій стріляють, а там стріляли, і виступала проти відведення військ, так проти мене порушили кримінальну справу і Президент України до цих пір є потерпілим від слів двох невідомих йому жінок. А Золоте, в якому відвели війська, то це стала м'ясорубка, зокрема для 24-ї окремої механізованої бригади, саме тому, що відвели війська в 19-му. А коли мої колеги намагаються так само реалізувати право на свободу слова, це закривають телеканали і зокрема в самому парламенті їм затикає рот сам спікер. Так що це про свободу слова.

Другий момент, я вважаю, що ми маємо дуже серйозно підійти до питання постів Мар'яни Безуглої не тільки тому, що вона написала про Суспільне, а тому що, перше, вона представляє Комітет з питань національної безпеки, і інформаційна безпека є критично важливою для виживання української держави. Ви самі це сьогодні сказали в контексті навіть того, як захищали телемарафон.

Мар'яна Безугла як представниця Комітету з питань безпеки поширює відвертий фейк і наклеп на Суспільне мовлення, як перед цим вона зокрема поширювала про Головнокомандувача Залужного. Ми бачимо, що через її інформаційну кампанію по Залужному, результатом якого було зокрема його

звільнення, і таке враження, що її пости просто передували і організовували інформаційний простір щодо його звільнення.

Теперішній наступ на Суспільне з відвертими фейками, я вважаю, що це не просто, щоб виключити Суспільне з Марафону чи там нагадати Суспільному, що опозицію не можна запрошувати у свої вечірні слоти, але це по суті крок і сигналізатор того, що буде тотальний наступ на свободу слова. Не знаю, від кого, маю надію, що це не є загальнодержавна тенденція, а це є робота окремих деструктивних 5-6 менеджерів, але ми маємо дуже серйозно до цього ставитися.

І вона як депутатка, яка мала би знати, що десять раз треба перевірити те, що вона постить, зокрема якщо йдеться про конкретні дані і конкретні цифри, а вона навпаки їх постить і ще й, перепрошую, оббріхує всіх, хто каже, що це не так. Ну в даному випадку тут ідеться про серйозну інформаційну загрозу. І якщо не буде на це реакції від парламенту, від фракції, до якої вона належить, не знаю, Євгенія каже, що вона не є членом партії, ок, але вона представляє фракцію, і це дуже дивна ситуація, тому що вона подала заяву на вихід із фракції два місяці тому, а потім виявилось, що віцеспікер Корнієнко каже, що жодна заява не надходила, я вважаю, що вона також є ганьбою і для фракції в контексті того, що вона порушує позиції, які заявляє фракція.

І третій важливий момент, на якому хотілось би наголосити. Я мушу зазначити особливу роботу Суспільного зокрема у протидії дезінформації. Абсолютно унікальна серія передач про те, як московська федерація заповнювала наш інформаційний простір у всіх можливих сферах, починаючи від історії, культури та закінчуючи безпосередньо нашим сьогоденням. І от такий наступ на Суспільне, яке протидіє дезінформації, таке враження, що тут є централізовані деструктивні і антидержавницькі впливи.

Як підсумок скажу, що для мене складно захищати участь Суспільного в Марафоні, тому що інші канали, які мають неупереджену державну

позицію через свою опозиційність до влади, або так влада їх ... (*нерозбірливо*), вони виключені взагалі з Марафону і виключені з цифрового мовлення, я дуже прошу комітет в своїй кінцевій заяві все-таки звернути увагу на те, що мають бути всі державницькі канали повернуті в цифрове мовлення. Хоча з іншого боку я би хотіла, щоб Суспільне мало максимальний слот, максимальне висвітлення своєї діяльності. І, чесно кажучи, замість фінансувати телеканал "Рада", який не транслює інформацію про реальну роботу парламенту, замість фінансування Марафону, який займається пропагандою, краще було б максимальний акцент зробити саме на Суспільному і розширення сфер його діяльності.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Софіє Романівно.

Отже, переходимо до виступів запрошених. І в порядку знову-таки піднятих рук, будь ласка, пані Ліза Кузьменко, членкиня Комісії з журналістської етики і головиня ГО "Жінки в медіа".

Будь ласка, пані Лізо, вам слово.

КУЗЬМЕНКО Л. Дякую дуже, колеги, за запрошення. Мене звати Ліза Кузьменко, я членкиня Комісії з журналістської етики. Комісія з журналістської етики понад 20 років є органом саморегуляції журналістів та редакцій в Україні, ми також входимо до Альянсу незалежних пресрад Європи, і вже проінформували наших міжнародних колег про ситуацію, яка склалася довкола Суспільного мовника. І хочу сказати, звичайно у нас в Україні дуже неоднорідна спільнота журналістів, у нас у всіх різні погляди, ми дуже строкаті, але при цьому ми дуже добре об'єднуємося, коли бачимо наступ на свободу слова.

І ось ця ситуація, яка зараз склалася навколо Суспільного, є саме цим випадком. Тому комісія виступила із заявою, в якій ми наголошуємо на нашій підтримці Суспільного мовника. Вважаємо, що Суспільне – це один з

прикладів найкращої медіареформи, яка сталася в Україні з часів незалежності. І результатом цієї реформи ми бачили, коли є такий дуже неповороткий державний гігант – купи обласних філій, які часто виступали певним таким рупором влади, наразі Суспільне – це конкурентне медіа, яке також дотримується стандартів журналістської етики.

За весь час нашої роботи ми якщо і отримували якісь скарги на Суспільне, то всі вони, були прийняті рішення про те, що ми не знайшли жодних порушень журналістських стандартів чи етики в контенті Суспільного.

І також я би хотіла наголосити, ми писали про це в заяві, що були незалежні вибори менеджменту Суспільного в 2017-му, в 2021 роках, ми бачимо довіру до керівництва Суспільного.

Крім того, от вже Ярослав Юрчишин згадував про ефективність Суспільного. Дійсно, ми бачимо, що під час повномасштабного вторгнення довіра до Суспільного мовника зростає. Суспільне має найменшу кількість порушень, є одним... Нещодавно були оновлені так звані "білі" списки медіа, які щорічно публікує Інститут масової інформації. Ми бачимо, як деякі медіа зникають з цього "білого" списку, а Суспільне залишається і цим доводить те, що виробляє дійсно не просто якісний, а суспільно важливий контент. І власне ми би ще раз хотіли підкреслити, Комісія з журналістської етики, про те, що тиск на Суспільне через поширення цієї неперевіреної інформації, тут ми обговорюємо не поведінку народної депутатки, ми обговорюємо конкретні інформаційні повідомлення, які з'являються в інформаційному просторі, що це неперевірена інформація, вона є недостовірною і ми вважаємо, що вона є неприпустимою, особливо під час триваючої такої кровопролитної війни в Україні.

І також ми вважаємо, що варто забезпечити належне фінансування Суспільного. Тому що це, звичайно, є запорукою сталості плюралізму думок у воюючій країні. І ми не випадково у своїй заяві, Комісія з журналістської

етики, називаємо Суспільне такою вакциною від утвердження монополізованого інформаційного простору.

Дякую дуже. І буду рада почути інших колег з громадського сектору і з медійного.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Ліза.

Зараз слово має пані Євгенія Моторевська, членкиня Медіаруху, керівниця відділу розслідувань воєнних злочинів The Kyiv Independent.

Будь ласка, пані Євгенія, вам слово.

МОТОРЕВСЬКА Є.С. Колеги, доброго ранку. Дуже багато тез вже прозвучало, які я хотіла сказати, не буду повторюватися, спробую коротко. Перш за все The Kyiv Independent є голосом України за кордоном, нас читають дипломати, нас читають політики і дуже багато часу я проводжу за кордоном, беру участь в різних закордонних заходах, конференціях.

І друге питання після воєнних злочинів, на яких я спеціалізуюся, яке мені ставлять, це, звичайно, свобода слова в Україні. Тому що, як вже згадував Ярослав Юрчишин, справді зараз відбуваються певні негативні, ми спостерігаємо негативні тенденції і наші закордонні колеги, закордонні партнери все це бачать. Але одним з моїх аргументів, чому все-таки Україні вдалося зберегти свободу слова і що у нас є демократія і є об'єктивна журналістика, то я завжди наводжу приклад Суспільного. Тому що, як Ліза сказала, що це медіа, яке працює за стандартами, це медіа, яке працює об'єктивно і для багатьох наших міжнародних партнерів – це є маркером збереження в Україні свободи слова попри всі негативні тенденції. І майже 10 років Суспільне працює як незалежний мовник.

Якщо ми говоримо про Суспільне, при всій повазі до колег, але коли інші медіа займалися політичними замовленнями в інтересах дуже різних політиків, Суспільне в той же самий час, протягом цих 10 років, показували розслідування, які стосувалися і п'ятого Президента України, і пана

Зеленського, і політиків абсолютно різних фракцій. Суспільне співпрацювало з абсолютно різними українськими незалежними розслідувальними агенціями і давало майданчик для того, щоб говорити правду про зловживання, про корупцію, зараз ми дуже багато співпрацюємо з Суспільним по військових злочинах.

Крім того, що ще хотіла сказати, мені дивно чути про погані показники Суспільного, тому що Суспільне – це не телебачення, як було там 10 років тому УТ-1, зараз це дуже велике медіа, яке має одну з найпотужніших в Україні диджитал-платформ. І, справді, колеги згадували, що суспільне є виробником абсолютно ексклюзивного продукту, за що я окремо хочу подякувати пану Миколі, це переважно документальні проекти. І я думаю, що Суспільне зараз є номер один в Україні по виробництву документальних фільмів, дуже глибоких і дуже необхідних в цей час. Це абсолютно ексклюзивні проекти Мирослави Барчук, там "Какая різниця", "Остання війна", це той же фільм і про Щедрик Леонтовича. І можливо я когось здивую, але ці продукти онлайн мають мільйонні перегляди, це дуже конкурентні продукти для всіх українських медіа.

І у мене, як і в більшості мабуть сьогодні присутніх, є своє скептичне ставлення до Марафону. Але якщо вже є рішення, щоб Марафон продовжував існувати, на мою думку, Суспільне там має бути хоча би для того, щоби мати можливість доносити ось ці документальні необхідні проекти. Тому що ви знаєте, в Україні доволі високий відсоток споживання інтернету, але не всі люди є користувачами ютубу і так далі і для багатьох людей це єдина можливість побачити цей продукт в себе, на своєму телебаченні.

Також я би хотіла звернути увагу, що ми чомусь багато сьогодні говорили про Мар'яну Безуглу, але це лише є одним пазлом величезного тиску, який зараз відбувається на Суспільне. І я також, як говорили колеги, не дуже вірю в таке співпадіння, те, що одночасно почало відбуватися ось це бажання виключити з Марафону, заяви, які справді містили маніпулятивну,

недостовірну інформацію, і проблеми з фінансуванням. І, на жаль, все це має ознаки системного тиску влади на Суспільне, а не лише окремих політиків чи окремих гравців ринку. Тому тут є політики різних фракцій, різних партій, я вас дуже прошу докласти всіх зусиль і захистити Суспільне, тому що втрата Суспільного або його обмеження матиме дуже негативні наслідки не лише для Суспільного чи для української незалежної журналістики, але й для української держави, тому що, повірте, цей тиск не пройде непоміченим західними партнерами і нашими друзями, а нам ця підтримка дуже необхідна.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую дуже, пані Євгеніє.

Зараз слово пану Ігорю Розкладаю, голові Центру ЦЕДЕМ.

Будь ласка, пане Ігорю.

РОЗКЛАДАЙ І. Заступник директорки, не буду забирати в неї...

Добрий день, шановні колеги. Я хочу звернути увагу на кілька моментів, можливо трошки з іншого погляду подивитись на цю проблему. Що відбувається? У нас на сторінці фейсбук представника парламенту, перше, поширюється відверто недостовірна інформація, за яку в принципі пані Безугла має відповідати вже в суді за власне захистом репутації як і пані Остапи безпосередньо, так і Суспільного. Це раз.

Друга історія - це те, що депутатка порівнює свій приватний блог з медіа, і це насправді дуже нехороша історія, тому що вона підважує взагалі роль медіа як таких. І тут уже ми не говоримо про Суспільне, а ми говоримо про те, що будь-хто в цій країні починає порівнювати свій блог, не знаю, про будь-що з медійною діяльністю, яка в принципі відрізняється по своїй природі хоча би тим, що вони мають дотримуватись журналістських стандартів, балансу думок і так далі. І насправді це певною мірою напад на всю журналістику, і не лише на Суспільне.

Третя історія. І власне відповідно тут питання ще і того, що якщо народний депутат може поширювати відверто недостовірну інформацію, то це підважування діяльності в тому числі таких проєктів як "Фільтр", як Центр протидії дезінформації, як Центр стратегічних комунікацій і при Мінкульті, і так далі, тому що ми всі боремося з дезою, а деза починається з маленьких кроків, коли десь щось трошечки не так поширили. Навіть найсмішніший приклад, вчора один там з моїх знайомих поширив інформацію про цитату NASA, що начебто джмелі не літають – і це теж виявилась насправді дезою. Тобто насправді дуже часто користувачі звичайні якраз можуть поширювати навіть з абсолютно благими намірами дезінформацію. І власне завдання медіа якраз цього не робити. І порівнювати приватну думку, приватних блогів в медіа – це дуже небезпечний тренд.

І третя історія, про яку я хочу нагадати, 17 квітня в офіційному журналі ЄС було опубліковано такий акт, який називається European Media Freedom Act – Європейський акт про свободу медіа. І в цьому акті, як і в преамбулі, так і безпосередньо в тілі цього акту, згадані суспільні медіа. І суспільні медіа згадані в тому контексті, що держави-члени ЄС мають забезпечувати редакційну незалежність, фінансову незалежність і управлінську незалежність.

І у мене тоді виникає питання, якщо відбувається напад на Суспільне, чи маю я це розглядати як громадянин України, як платник податків і як виборець, що народний депутат мені такою езоповою мовою говорить: "Да я, в принципі, на цю євроінтеграцію та і начхала! Тому що ми не будемо. Ми хочемо знищити Суспільне. Ми хочемо їх викинути. Нам це нафіг не треба. Для мене мій блог важливіший". Тобто це вже питання певною мірою екзистенційні, це питання взагалі вектору України, куди ми рухаємося.

Саме тому я вважаю, що цей кейс є небезпечним з точки зору всього медійного простору і в принципі всієї країни. І тому я дуже дякую, що ви сьогодні розглянули це питання і дякую за виловлені думки. Да, можна дискутувати про якісь речі, але в цілому залишати такі речі непокараними

категорично не можна. Тому що завтра ми тоді ризикуємо опинитися знову в листопаді 2013 року.

Дякую, колеги.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Ігорю.

Колеги, тепер дозвольте вам запропонувати певні рішення. Ми заздалегідь їх не готували.

Так, давайте тоді спочатку Володимир Михайлович В'ятрович, а потім я вже буду пропонувати вам свої пропозиції.

Володимир Михайлович, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. У мене питання до представників Суспільного, може до Миколи, може до пані Світлани. Чи правда про те, що в Єдиному марафоні, в телемарафоні буде повернуто комерційну рекламу? І чи ви не вбачаєте якогось зв'язку з вашим виключенням з вечірнього прайму, можливо, ще крім політичних причин і причин економічного характеру, скажімо так?

ЧЕРНОТИЦЬКИЙ М.М. Така дискусія є про можливість повернення реклами. Там є певні обмеження стосовно того, що у кожних телеканалів різні квоти на реклами. Наприклад, нас як у Суспільного мовника це менша квота, у телеканалі "Рада" в ліцензії взагалі немає реклами, тому там є певна історія, але загалом така дискусія є щодо повернення. Чи пов'язано це з цим? Я не можу сказати, що це прямо пов'язано. Це можливий один з факторів, але мені достеменно невідомо щодо цього.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пані Світлано, якщо можна.

ОСТАПА С.В. Я думаю, що це пов'язано і, можливо, тут співпали якісь інтереси і політичні, і комерційні, тому так наполегливо нас тиснуть в ніч.

Хоча, наскільки я знаю, ми навіть пропонували, що ми можемо не отримувати ці гроші від реклами, а просто там промо своє ставити. Розумієте, трішки скидається на таку картельну змову.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Микола Леонідович, будь ласка, вам слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. В мене теж запитання до колег з Суспільного. А чого хочете ви самі? Очевидно, що ми вас підтримуємо, більшість, ні в кого інших думок не було, щодо засудження тиску, будь-якого тиску на Суспільне, він кого б він не був, як тиск на нашу європейську інтеграцію.

З точки зору цього Марафону. Чи ви хочете бути на своєму каналі? Чи ви хочете там залишитися в праймі? Чого ви від нас очікуєте тут?

Дякую.

ЧЕРНОТИЦЬКИЙ М.М. Дякую за запитання. Власне перше, це, зрозуміло, недопустимо, щоб чинився тиск народними депутатами, при чому... Ми абсолютно прозора компанія, яка публікує там від закупівель, ми надаємо дані хто, де заброньований. Тобто це велика компанія. Для розуміння, у нас навіть є жарт, що все, про що розмовляли топменеджери в нашій компанії, через 15 хвилин знають у ньюзрумі. Тобто тут ти сховати нічого не можеш і не плануєш.

Стосовно Марафону. У нас наразі, от вчора ввечері більш-менш почалася конструктивна дискусія з іншими медіагрупами. Я би все ж таки вважав, оскільки для нас важливо зберігати єдність і не забувати, що війна все ж таки (ну, тут дві речі), або ми залишаємося у паритетних умовах, або все ж таки, окей, давайте розглянемо модель, коли Суспільне розширює своє мовлення на своєму Першому каналі, але при цьому я маю розуміти, що це

робиться легально, що це не суперечить указам Президента і рішенню РНБО. Тобто ми готові і до таких і до таких сценаріїв, але ми маємо бути, що потім нас ніхто не буде звинувачувати, що ми там підважили національну безпеку тим, що почали мовити на своєму каналі свій контент. Тому як би ми готові до такого і до такого, але що там складно, що там складно, але для нас важливо, щоб... Ну, що нас найбільше тригерить, це те, що це все переростає в скандал, який точно може вдарити по країні через донорів, через фінансування.

Тому принципово свобода слова для нас – це важливо, паритетність – це важливо. Ми готові до розвитку різних сценаріїв.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дуже вам дякую, пане Миколо, за вашу позицію.

Отже, колеги, власне, оскільки ми не готували заздалегідь проектів рішення, я хотів, щоб ми максимально прозоро і вільно обговорили всі питання, які перед нами постали, я маю таку пропозицію щодо декількох рішень.

Перше. Я пропоную на основі інформаційно-довідкових матеріалів, які надані комітету, ну, власне, і з урахуванням того, що з нами також присутній Ярослав Романович, можна сказати, комітетом, ну справа зараз про наш комітет в першу чергу. Отже, на підставі тих інформаційно-довідкових матеріалів, які надані комітету НСТУ, зробити заяву про неприпустимість розповсюдження недостовірної інформації про діяльність Національного суспільного мовника з перерахуванням тих фактів об'єктивних, які ґрунтуються на дослідженнях, які ми отримали з вами.

У цій заяві також звернутися до каналів-засновників телемарафону щодо необхідності дотримання принципу паритетності мовлення при виробництві Марафону, а також з пропозицією розглянути можливість відновлення мовлення НСТУ на їхніх каналах згідно ліцензіям. Ну наскільки я зрозумів пана Миколу, не знаю, чи доцільне тут таке формулювання, не за

умови, а скоріше у координації з загальнонаціональною інформаційною політикою, бо наскільки я розумію, саме на цьому він наголошував.

Я вважаю, що в цій заяві ми маємо також зазначити необхідність забезпечення всіх громадян України доступом до телевізійних каналів, наголосити на необхідності забезпечення безперешкодного доступу до інформаційних каналів, які забезпечують громадян достовірною, перевіреною, верифікованою інформацією і дотримуються відповідних журналістських і редакційних стандартів. Я вважаю, що тут має йтися про всі абсолютно українські канали, які підпадають під ці критерії. Зрозуміло, що таким чином ми говоримо про всіх національних мовників.

Далі. Це зміст заяви. Я готовий, колеги, зараз вислухати ваші пропозиції. Також з урахуванням того, про що зараз сказав Микола Чернолицький, я пропоную звернутися і це я пропоную зробити окремим рішенням, звернутися до Національної ради з питань телебачення і радіомовлення з пропозицією розглянути можливість прийняття рішення про відновлення мовлення НСТУ на їхніх каналах згідно ліцензіям, які у них є.

Також у нас окреме звернення до апарату Ради національної безпеки з проханням дати роз'яснення щодо можливості відновлення мовлення НСТУ у повному обсязі на каналах згідно з ліцензіями, згідно їх ліцензій, значить, відповідно до, ну як от Микола формулював, відповідно до спільного рішення про дотримання єдиних принципів інформаційної політики.

Так, от такі мої пропозиції. Бачу вже, буде пропозиція Миколи Леонідовича, буде пропозиція Володимира Михайловича.

Зараз хотів би дати слово Олександрю Бурмагіну з боку регулятора, це важливо, давайте послухаємо зараз його. І далі, пан Микола і пан Володимир, хотів би послухати обов'язково вас.

Олександр Бурмагін, Національна рада з питань телебачення та радіомовлення.

БУРМАГІН О.О. Вітаю вас! Дякую, пане голово. Вітаю, шановні народні депутати та інші учасники! Ця тема дуже важлива. Дуже коротко.

Національна рада як регулятор системно і послідовно підтримує розвиток суспільного мовлення і суспільного мовника. І я думаю, що присутні керівники мовника це підтвердять. Тому ми розуміємо, що це за реформа, важливість цієї реформи і плануємо в подальшому вчиняти всі дії в межах наших повноважень, які можуть підтримувати і розвиток власне, і саму реформу знову-таки.

Я, пане голово, хотів просто звернути увагу стосовно того, чи доцільно в таке звернення комітету шановного профільного включати до нас звернення стосовно ліцензії Суспільного? Тобто я думаю, що просто це має робити сам Суспільний мовник і ми відповідно будемо реагувати і розглядати питання щодо там... З початку повномасштабки багато ми різних звернень розглядали щодо відступу від ліцензійних умов. Тобто ми максимально знову-таки намагаємось мовникам сприяти в тому, щоб вони ефективно діяли і відповідно до їх ресурсів і можливостей під час повномасштабної війни.

Просто я не впевнений, що ми маємо на таке звернення від комітету приймати якісь рішення по мовнику без позицій мовника і звернень від самого мовника. Це єдине, що я хотів сказати.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Олександрє.

Ми в жодному разі не тиснемо на незалежного регулятора. Я все ж таки вважаю, що такі звернення до Нацради і апарату РНБО були би доцільними. Ми можемо туди додати: за умови надходження відповідного звернення від НСТУ. За умови надходження відповідного звернення. Так. Бо ми в жодному разі не нав'язуємо вам якихось своїх думок або пропозицій.

Так, Микола Леонідович Княжицький, будь ласка, які ваші пропозиції?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Дивіться, що стосується неприпустимості тиску на НСТУ, повністю підтримую максимально жорстке звернення. І підтримую, безумовно, всі пункти, які з точки зору того, що НСТУ має мати найширший доступ до своїх глядачів відповідно до чинного законодавства і власних ліцензій. Бо трішки дивно, у них є ліцензія, хто їм забороняє за цією ліцензією зараз мовити. Чому вони... Ну це їхня справа і Нацради, тут я колегу пана Бурмагіна повністю підтримую. Але чому ми маємо у це втручатися? Давайте тоді ліцензування скасуємо. Вони мають право, немає нікого, хто б заборонив їм користуватися їхньою ліцензією, це їхнє право. Через те я би в ці ліцензування всі не ліз.

Ми точно маємо підтримати мовника. Я теж проти звернення до інших якихось каналів Марафону. Ми тут до чого? Максимум, що ми можемо звернутися, у нас всі рівні, тобто ми можемо звернутися взагалі до всіх українських мовників з проханням вести плюралістичне і політично збалансоване мовлення. Це ми можемо зробити, але взагалі до всіх, і це максимум, де ми можемо до них звернутися. А що вони там між собою і як домовляються - це абсолютно їхня справа. Звертатися до РНБО, тоді треба про всі канали, не лише про Суспільне. Тим більше, що в цьому рішенні РНБО взагалі немає ані визначень, ані конкретної термінології. Це взагалі, вибачте, з точки зору термінології і законодавчої бази фількіна грамота. Крім того, що там згадується марафон "Єдині новини", хто в цьому марафоні, на яких умовах в цьому марафоні, там нічого такого не написано. І вимкненим каналам ніхто не пропонував туди входити і ніхто їх туди не кликав. Це теж по суті тоді порушення цього звернення РНБО.

Тому я пропоную максимально жорстку заяву, звернення до всіх державних органів не втручатися в роботу Суспільного, до всіх представників влади, всіляко їм сприяти, забезпечувати, оскільки це наше зобов'язання в нашій євроінтеграції, не шкодити євроінтеграції, повна підтримка, забезпечити повноцінне мовлення, а далі це їхня справа. Бо писати тут конкретні речі, легітимізувати бандитський марафон, засуджений

Держдепом, я точно за це не буду голосувати і буду потім до Держдепу звертатися, що державні органи продовжують робити те саме, розумієте? Звертатися до Нацради? Нацрада дійсно в даному випадку нічого не порушила. Ліцензія чинна. Є свої стосунки з Національною радою, Суспільне з Національною радою собі вирішить так, як вони вважають за потрібне. Звертатися до РНБО немає підстав, це взагалі поза сферою діяльності РНБО. Це взагалі все незаконно. Так само, як незаконним є тиск на Суспільне з боку певних колег депутатів і державних органів ... *(нерозбірливо)* і сказати, що є окремі депутати і всі державні органи не вправі цього роботи, бо зривають євроінтеграцію. Крапка.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Слушна пропозиція. Зараз послухаємо Володимира Михайловича. А тоді я запропоную дещо інший варіант.

Володимире Михайловичу, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. З того, що підтримую, з того, що звучало, що говорив Микита, що щойно говорив Микола. Так, однозначно в заяві мусить прозвучати повна підтримка Суспільного. Звернення до всіх політиків – не намагатися чинити будь-який тиск на незалежного мовника Суспільного. Звернення щодо неприпустимості будь-якої політичної саме цензури, тобто ми не говоримо про військову цензуру, ми говоримо про політичну цензуру, яка, на жаль, зараз має місце в медіа, це цілком підтримую.

Чого не підтримую, і про це Микола теж сказав, теж не бачу жодних підстав і потреби звертатися до РНБО. РНБО не є жодним регулятором у сфері медіа, і мені здається, що таким чином ми легітимізуємо їхні, на мою думку, абсолютно незаконні рішення. Тобто цього не треба.

Що варто би було все-таки додати? На мою думку, це розуміння того, що телемарафон вичерпав свій потенціал, що телемарафон зараз виконує

значною мірою роль, яка дискредитує Україну в очах наших західних союзників, тому мала б, мені здається, все-таки прозвучати теза про те, що телемарафон треба скорочувати і переходити до нормального мовлення, характерного для демократичної країни.

Ну і, звичайно, очевидно, не завадить ще раз нагадати напевно те, про що ми вже зверталися, але, на жаль, воно не виконано. Мова іде про повернення повноцінного мовлення всіх тих телеканалів, які мають для цього відповідні законні ліцензії.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. І дуже коротко одну ще репліку про необхідність відповідно до закону повноцінного фінансування Суспільного. Це теж в цій заяві має бути.

ПОТУРАЄВ М.Р. Погоджуюся з вами, Микола Леонідович.

Значить колеги, я би дуже хотів, щоб у нас рішення були одноголосні, тому я пропоную зараз знайти консенсус. В чому він полягає? У нас є з вами розходження, ну у мене особисто, не знаю, як щодо інших колег.

Щодо телемарафону, я одразу хочу зазначити, я про це говорив вже публічно у своїх перших інтерв'ю з цього приводу, я не погоджуюся зі звітом Держдепу, що в Марафоні є цензура, що Марафон знаходиться під контролем державних органів. І більше того, я не погоджуюся з тим, що Марафон не потрібен в тих умовах, в яких зараз знаходиться країна.

А от що я вважаю за потрібне – це те, щоб у всіх громадян України, як я вже підкреслював, був доступ до каналів, які дотримуються стандартів журналістських і редакційних, які забезпечують громадян якісною, достовірною, перевіреною, верифікованою інформацією, от з цим я погоджуюся.

Тому я тоді пропоную, зараз давайте визначимося, проголосувати за те, щоб були створені дві заяви. Одна конкретно стосовно Суспільного, знову

таки, яка ґрунтувалася би на тих інформаційно-довідкових матеріалах, які ми з вами отримали, і в якій би зазначалося: неприпустимість тиску, неприпустимість розповсюдження неправдивої інформації про діяльність і результати роботи НСТУ, в якій наголошувалося би також на необхідності всіх органів державної влади сприяти діяльності розвитку НСТУ...

В'ЯТРОВИЧ В.М. У повному обсязі, Суспільного.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, абсолютно вірно.

І також наголошувалося би на необхідності забезпечити, належного фінансового забезпечення діяльності НСТУ, відповідно до необхідності забезпечити належне фінансове забезпечення діяльності НСТУ відповідно до Закону насправді про НСТУ і про Державний бюджет на 2024 рік. І це одна така заява.

Інша, от те, що я дуже підтримую пропозицію Миколи Леонідовича Княжицького, це окрема заява про, ну власне я про це вже казав, формулювання можна ще доопрацювати протягом сьогоднішнього дня, про необхідність дотримання принципів свободи слова і свободи медіа, про необхідність забезпечення всіх громадян України до безперешкодного доступу до верифікованої, достовірної, перевіреної інформації. Ось власне тоді от ми дві такі заяви можемо зробити.

А тепер повертаючись щодо тих питань, яких ми торкалися. Власне щодо відповідних рішень РНБО від 2022 року і власне до Національної ради. Ну я думаю так, що за умови виникнення такої необхідності, сподіваюсь, колеги, ви мене тоді уповноважите, щоб я підписав необхідні звернення для того, щоб Національна рада та/або РНБО надали для нас коментарі з цих питань, які порушували пан Микола Чернотицький і пані Світлана Остапа. Якщо нам доведеться до цього повертатися, то щоб у нас просто були офіційні позиції цих органів. Ми розуміємо, яке там має бути формулювання.

Володимире Михайловичу, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане Микито, я готовий підтримати розділення цих двох заяв власне для того, щоб голосувати за заяву, підтримати заяву на підтримку Суспільного, але я категорично не буду готовий підтримати будь-які наші звернення до РНБО, для того щоб легітимізувати їхні незаконні рішення. Тому прошу...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, Володимире Михайловичу, ми ніяких звернень зараз до РНБО не голосуємо. Володимире Михайловичу, ми зараз ніяких звернень до РНБО не голосуємо. Просто я хотів би, щоб ми зараз домовилися без голосувань, що якщо у нас виникне необхідність отримати якісь коментарі, то щоб у мене була можливість звернутися до цих органів: або до Національної ради, або до РНБО.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Просив вас власне обмежитися зверненням до Нацради, як законодавством передбачено, не регулятором, а не звертатися до РНБО, тому що не бачу жодних підстав...

ПОТУРАЄВ М.Р. Бачите, Володимире Михайловичу, ні Національна рада, ні Микола Княжицький, та й в принципі я не переконаний, що після обговорення з паном Бурмагіним і точка зору Миколи Княжицького, що таке звернення потрібне.

Зараз Ярослав Романович хоче сказати. І пані Світлана хоче сказати.

Будь ласка, пане Ярославе.

ЮРЧИШИН Я.Р. Наскільки я зрозумів, пан Микита просить від комітету повноважень за умови звернення Суспільного для з'ясування певної інформації і роз'яснення від РНБО, бо вони цілком уповноважені під час воєнних дій пропонувати і вводити певні обмеження, це інше питання, наскільки вони легітимні і обґрунтовані, але тут питання ідеться про те, щоб

мати документ, який гарантуватиме з боку власне РНБО відсутність питань за умови зміни сітки мовлення до національного мовника.

В принципі, якщо комітет не ... (*нерозбірливо*) пана Микиту, пані Світлано, пане Миколо, можете звертатися, ми зробимо, бо тут ніякої легітимізації дій РНБО, якщо до нас надходить запит Суспільного, а ми його резонно перенаправляємо до відповідного органу, я, наприклад, не бачу. Хоча, мені здається, що просто ви про дещо різні речі говорите, там Микита не пропонує взагалі легітимізувати рішення РНБО на основі, нібито на основі якого були там прийняті якісь незаконні дії, а уточнення, чи не підпадають, знову ж таки на випередження, під дію цього рішення певні кроки з боку Суспільного мовника. Але знову ж таки, я кажу, якщо не буде волі вашого комітету, ми готові в цьому плані, я думаю, цілком резонно підтримати такий запит з боку Суспільного мовника, якщо він буде.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Ярославе.

Пані Світлана.

Миколо Леонідовичу, можна пані Світлана Остапа зараз може щось скаже, а ми тоді з вами відреагуємо?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. До Ярослава з цього питання дуже коротко.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді будь ласка, Миколо Леонідовичу.

Княжицький. А потім Світлана Остапа.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане Ярослав, дивіться, ну РНБО за законом дійсно не уповноважена жодним чином це робити.

Друге питання.

ЮРЧИШИН Я.Р. Що саме робити, пане Миколо? Встановлювати обмеження під час воєнного стану РНБО уповноважена. Діяти в межах...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. В сфері медіа - ні. Будь ласка, дайте мені норму цього закону, хто в праві...

ЮРЧИШИН Я.Р. Точно. Ні-ні, я погоджуюсь, я погоджуюсь, що ні.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так. Єдине, що вони зробили, вони видали дійсно рішення, яким сказано, що установити в умовах воєнного стану там, значить, забезпечення єдиної політики, яка реалізується шляхом об'єднання всіх загальнонаціональних каналів, програмне наповнення яких складається переважно з інформаційних або інформаційно-аналітичних передач на єдиній інформаційній платформі стратегічної комунікації в цілодобовому інформаційному марафоні "Єдині новини #UA разом". Це все, що вони про це написали.

Тоді було би коректно, оскільки у нас діє Конституція, де всі форми власності однакові і рівні, звернутися до РНБО з відповідним роз'ясненням, яке би стосувалося як Суспільного, так і дійсно всіх, як сказано в тому рішенні, яке я вважаю нелегітимним, всіх загальнонаціональних каналів. Ми їх знаємо, їхня кількість обмежена. Тоді ми перераховуємо всі канали і тоді ми з цим питанням звертаємося. В такому варіанті безумовно ми готові це підтримати, тому що ми тоді коментуємо, як би ми не ставились до цього рішення, але в цьому рішенні написано "всі канали", от ми просимо їх це пояснити.

ЮРЧИШИН Я.Р. Це буде найбільш логічно, бо це не буде сприйматися як виділення когось окремо. Тому я тут двома руками - за. Просто я про те, що такий запит для того, щоб Суспільне могло опиратися в своїх рішеннях на зокрема і роз'яснення цього положення, цілком резонний.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це хороші зауваження. Дякую, колеги, за цей обмін думками.

Давайте зараз послухаємо пані Світлану і тоді перейдемо вже до прийняття рішення.

Пані Світлана, будь ласка.

ОСТАПА С.В. Дякую. Дякую Ярославу і Миколі. Нам потрібні просто письмові гарантії, що у разі, якщо окремого мовлення, нас: а) у нас не заберуть Перший канал; б) якщо ми мовитимемо з діючим рішенням РНБО, що ми не будемо порушниками цього рішення.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, у мене є пропозиція, питання щодо все ж таки звернень до РНБО і Національної ради зараз не голосувати, у нас немає зараз єдиної точки зору, я не хотів би зараз ділити комітет по цьому питанню. Я пропоную зробити дві відповідні заяви, про які ми говорили, якщо немає заперечень. Якщо ми зараз, протягом буквально сьогодні, завтра... Я пропоную продовжити цю дискусію в робочому порядку із залученням представників НСТУ і, можливо, інших фахівців, експертів і громадянських діячів щодо того, як все ж таки правильно це зробити, чи потрібно це зробити і як правильно це зробити. І якщо буде необхідно це оформити рішенням комітету, то я, з вашого дозволу, попрошу нас всіх зібратися оперативно в один із найближчих днів, не думаю, що необхідність в цьому виникне буквально завтра, але просив би таку можливість передбачити. Це буквально займе там офіційно хвилин 10 максимум з урахуванням того, що всі питання ми зможемо проговорити в робочому порядку.

Отже, колеги, я просив би тоді проголосувати за рішення про дві заяви, які ми з вами рамково вже проговорили. Так? Отже, колеги, хто за таке рішення, прошу голосувати.

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, побачив Миколу Леонідовича і Володимира Михайловича.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

Дякую, колеги, рішення прийнято.

Ще раз, пан Миколо, пані Світлано, ми розуміємо ваші перестороги, розуміємо. І я готовий особисто, і, ви ж бачите, що всі колеги готові оперативно підтримати в разі необхідності такими зверненнями від комітету.

БОГУЦЬКА Є.П. Пане Микито.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Ліза.

БОГУЦЬКА Є.П. Я – за. Але я все ж таки хотіла б, щоб якщо ми голосуємо, то щоб абсолютно сформульовано все було. Тому що, як на мене, зараз це з окремих якихось речень і немає повністю, скажімо, не переговорена ця позиція, за яку ми голосуємо. І підтримую те, що краще ми зберемось окремо, але вже будемо знати точно за що ми голосуємо.

Тобто я підтримую от те, що зараз обговорювалось, щоб не було тиску, щоб була правдива інформація, яка буде підтверджена, щоб не було розповсюдження неправдивої інформації, але це не стосується самого

Суспільного, а будь-яких каналів, тобто щоб на будь-які канали не було зазіхань з неправдивою і неперевіреною інформацією.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, саме про це і друга заява. Перша про Суспільне, з фокусом на Суспільне відповідно до тих фактів, які нам надані. А друге, ви абсолютно праві, саме про це.

Колеги, я, завершуючи роботу нашого комітету на сьогодні, хотів би звернути увагу вже в робочому порядку членів робочої групи з опрацювання Закону про релігійні організації, про необхідність нам все ж таки з вами за нашою спільною готовністю обговорити відповіді на питання щодо нашого закону, які нам надійшли з боку певних міжнародних організацій, ви пам'ятаєте, про що я кажу, не буду вдаватися зараз в подробиці, це у нас не закритий трошки гештальт. Вибачте, там ще є доля моєї провини, я просто через відрядження не встиг все опрацювати. Просто просив би передбачити необхідність зібратися нашій цій робочій групі для обговорення цих питань.

Отже, колеги, я дуже всім вам дякую за роботу. Просив би передбачити можливість зібратися окремо, якщо це буде необхідно для додаткових рішень по тому питанню, яке ми сьогодні обговорювали. Всім бажаю на цьому гарного безпечного дня. І просив би нас продовжити робочі консультації з НСТУ і всіма залученими сторонами по цьому питанню. Дякую.

На цьому засідання комітету оголошую закритим.